

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

§. 1. Prauæ cogitationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

licet, & iacit in eum sagittas, vel lapides: ut vulneret & interimat. quod si, aut nō possit, aut non audeat valde prop̄e accedere: omnib. viribus cōtentur, ut vel ex remotiori loco illos projiciat, ut nos dejciat & posternat. Et Dux, qui non potest ipsā ingredi ciuitatē quā oppugnat: conatur tamen suburbia occupare, ex quibus ciuitatis muros quaties, partē aliquam eorum aperiat, per quā ingressus, ciuitatē deprædetur. Hunc in modū dæmon, qui nō potest immediatē pertingere ad nostrū spiritū, nec illum pro voto suo capere (sine nostro enim consensu nihil nobis potest nocere) studet, quam proxime possit, & illi permittitur, accedere, & suburbia occupare, portentas scil. & inferiores carnis appetitus, ex quo loco iacula tur sagittas, & horrendos projicit temptationū lapides, quō spiritū ipsū expugnet. Nā, vt S. Thom. ait, Dæmon, nisi Deus eius potestatē alliget, sufficiens est ad nostrā phantasiā permouendā, & corporis humores ita commouendos: ut ipsi appetitus magno impetu suas proferat passiones. Et has temptationes appellat Dauid; cimmissiones per Angelos malos. quē admodū S. Ioan. ait, quod d̄ diabolus missus est in cor, ut tradere: Christū Iudas Iscariota. Sed quoniā non semper ei licet tā prop̄e accedere, conatur vel ex remotiori loco sagittas & lapides suos iace-re, externa proponēdo, quib. ad inordinatos affectus pro voto suo nos prouocet. Et hoc modo tantū Christū D. N. in deserto tentauit: cuius tentatio-vtait S. Gregor. foris fuit, nō intus. Eodē quoq; modo serpēs primos no-stros parentes in paradiſo est aggressus, ostendens eis pulchritudinem fru-ctus, & falsas adserēs rationes, ad eos inducēdos, ut fructū illū gustarent. In illo. n. Innocentia statu nō fuissent ortae interiores tentationes, nisi spiritus externis dedisset locū; & propter libertatē arbitrij contra suum Creatorem rebellasset. At post illud Originis peccatum, aliquando incipit dæmon ab internis, aliquādo ad externis: varijs quidem modis, ut paulatim explicabitur.

§. 1. Praue cogitationes.

FREQUENTATISSIMVS temptationum modus incipit ab imaginib⁹ & cogitationibus nostra Phantasie, quam hostis noster dæmon cōmo-uer, imaginib⁹ per sensuum portas intrantibus, aut renouata rerum pre-te-ritarum memoria, aut figuris intra ipsam manentibus agitatris, ad nouas alias picturas excitandas. His omnibus sensualitatem sollicitat, ut prava de-sideria, & affectus suos proferat: & hæc irritat voluntatem, ut sibi an-nuat: & consentiat, & tunc interior culpa cuditur, & indē mala verba & o-pera exteriora prodeunt. Itaque quemadmodum serpens, Eua & Adamus simul conuenerunt ad Originis peccatum consummandum, quod omnibus hominibus est commune. (serpens enim tentauit, Eua prouocauit Adamum, & ille denique acquieuit: sine cuius consensu non fuisset tale pec-catum in mundo) ita, ait S. Augustinus, ad actuale cuiusque peccatum tres

p. q. 111. 4.
2. & 1. 1. 9.
30. 4. 2.

c Pf. 77. 49.
1. 10. 11. 13. 2.

Hom. 36. in
Eua. S. Tho.
1. 1. 9. + 1. 1.
1. 1. 3. & 1. 1.
9. 16. . 3. 2.
ad 2.

Scala pecca-torum.

*Lib. 12. de
Trin. c. 12.
Ser. 35. par
uorum.*

a Proph. 1. 19

b Exod. 5. 7.

*Ser. 34. pa
uorum.*

*Peccator
vimpasitetur.*

c 2. Reg. 14.

26.

d & 18. 9.

*Gradus pec
catorum.*

*I.
Imaginatio.*

*2.
Seruitur
peccati.
e Matt. 6. 21*

*3.
Concupis
centia
f. 1. Ioan. 2.
19.*

*4.
10. Virtus.*

concurrut Dæmon, Caro, & Spiritus. Et omnes hi tres, ait S. Bernardus ha-
bent cōmune a *marſupium*, ipſum ſcilicet cor: in quo ſuum quifq; nummum
deponit. *Dæmō* imaginationem, mouēs, malā ſuggerit cogitationem; caro cum
ſensualitate prauum ponit affectū; Spiritus libera ſua voluntate p̄abet cō-
ſenſum: in quo conſtitit peccatum interius, quod eſt radix extenorū: omnia
ramen alit, fouetque cogitatio. Eum in modum quo b *Pharao* paleas dabant
Hebreis, & iſi lūtum preparabant, & lateres conficiebant: paleis verò etiam for-
nacem accendebant, in qua lateres coqucebantur. ita ait S. Bernardus: *Dæmō*
proſpicit imaginationi de vanis & sensualibus cogitationibus, quibus ter-
rena opera cruduntur, & cupiditatis ignis ſucceditur. & cor instar lutū molle,
tandem indureſcit inſtar lateris cocti: & fit malo induratum. Et quemad-
modum *Pharao* coēgit poſtea *Hebreos*, vt iſipſi met discurrentes per totam
terram Aegypti, paleas ſibi quererent: ita *Dæmon*, quos iam ſibi tanquam
mancipia ſubiectos videt, instigat violenter, vt vagentur per creaturas, &
paleas querat, quib⁹ imaginationes ſuas, & inordinatas affectiones foueat.

SE D hoc idem multò adhuc clariū appetit in illo infelici Absalonis la-
plu, quem ſcriptura diuina *quinque* his *gradibus* tanquam proprijs colori-
bus exācte depingit. Primum enim ipſe c *nutriebat* capillos ſuos longos, &
rufos, & gloriabatur in eis. Deinde permifit Deus, ut *caput* eius per capi-
los d *adhæreret* querui, & penderet inter cōlum & terram: ita vt non poſſet leſe
expedire. Et eodem tempore accedens *Ioab*, qui erat dux bellī, *infixit* treſ
lanceas in corde eius, & cum adhuc palpitarer herens in queru, cocurrerant deū
iſuuenes armigeri *Ioab*, & percuientes interficerunt eum: & proiecerunt eum inſ-
ueam grandem, & comportauerūt ſuper eum acerū lapidū magnū innis. An nō
tota hæc effigies quædam eſt viua ingentis ſtragi, quā tentationes efficiūt
in eo, qui ſeipſum negligit & per quinq; hos gradus miferere corruit in apti-
mū, *imaginatio* à dæmone instigata cogitationes profert ſuperfluas, oto-
ſas, vanias, & ſenſualeſ: in quibus valde hæret ac delectatur, ex quibus ta-
men mox *Satanas* funes cōficit, quibus eum ligat, ſuęq; voluntati mancipia-
tenet: quia mifer adhæreſcit & afficitur perituriſ terrenis bonis; quibus ita
ſuuenis hæret, vt de rebus alijs nihil cogitet. Quis dicet, *audarum* non te-
neri ſuueniſ ſuppenſum à pecunia quam habet aut querit: & *ambitionis* à dignitate,
quam ambit? & *inhonestum* ab ea persona, quam deperit? quisque enim eorū
ſuueni habet ubi theſaurum & affectionem. Et tunc accedit liberè dæmon, &
inficit in cor eius treſ lanceas, quas S. Ioannes appellat f *concupiſcentiam*
carnis, *concupiſcentiam oculorum*, & *superbiuſ* vita: Et mortali culpa de-
ſtruit gratiam, & charitatem, & virtutum elegantiam. Sed quoniam
adhuc palpitat, & aliquid vitæ ſupereſſe videtur: accurrunt quasi ag-
mine factō decem armigeri *Sathanæ*, exercitus ſcilicet reliquorum

vito-

eniorum, & passionum, quae cum tribus prædictis lanceis conueniunt, ut infelicem animam occidant omnino, & in varia peccato contra decem Dei precepta, tanquam in foueam profundam proiiciant; destruente reliquos virtutum habitus, qui supererant: vt nullum supersit vitæ indicium. Satanæ enim vox ad reliquos suos adiutores est illa: *g exinanite, exinanite usque ad fundamentum in ea: vt ne clapis maneat super lapidem, etiam ipsa fundamenta dissoluantur, fides scilicet, & spes, quae reliquarum sunt fundamenta.* Quid verò hinc sequitur, nisi quod misera anima in profundam desperationis foueam deniciatur: & lapidum cumulus, duritiei scilicet obfumationis in peccatis, comporetur, vt in eis permaneat æternum. Hi sunt gradus, per quos tentationes nos in miseriarum abyssum præcipitant. Cuius mali remedium est statim in initio resistere, prauarum cogitationum furiam præcidendo, priusquam in fines adeo miseros perueniant. Non enim sine causa (vt ait S. Gregorius) dixit Deus: *h caud. im Behemoth duram esse, quasi cedrum: Caput eius molle, sicut fœnum;* vt significaret tentationem initio facile euelli: postea verò difficilè superari. Quare plurimum refert, caput eius conterere, initium scilicet temptationis eius, quando per malam cogitationem nos aggreditur; priusquam indurescat, & affectione ac consuetudine praua profundius radicetur. ideoque David statim atque auditentantium insolentiam ac dicentium: *exinanite usque ad fundamentum in ea,* respondit ipse: *beatus qui tenebit & allidet parvulos tuos ad petram.* quasi dixerit: ille se ab infernalibus hisce furijs expediet, qui earum temptationes in ipso initio repulerit, cum sunt parvulae: allidendo illas ad petram viuam, qui est Christus: ita vt nec vestigium illarum supersit. Noli esse Absalon, qui tuos suos capillos, sicut mulier aliqua nutriebat; nec toto anno illos tondebat: sed statim atque vanæ, & effeminate cogitationes occurruunt, illas absconde; nec admittas, nisi viro dignas. Recordare etiam: *Nazarus,* et si komu tempore separationis sue *eg* volt, non accula non transiret per caput eorum, vt capillos raderent: cum tamen dies complebantur, eos rasissime ante ostium fæderis: *& capillos pon in foso super ignem Sancti Marii.* idque, vt S. Gregorius aduertit, ad significandum: etiam feruentes nutritre interdum vanas & superbias cogitationes: ideoque opus esse, vt certis temporibus rasuram instituant gentes: nouacula perfectæ mortificationis: & postquam raserint, ne faciant quod Ab salo, qui suis capillos seruabat, & in eis sese iactabat, magnique faciebat: nunquam enim amplius debet quis gloriari de inanibus suis, & subtilibus rationeationibus (id enim esset nouarum temptationum occasio, sed illas planè consumeret, & sanctuarij igne, diuino scilicet amore, comburete, cuius cogitationes & affectus ita eos, qui ex proprio amore otiebantur consumunt, vt eant planè in obliuionem.

g Ps. 136. 7.

Desperatio.

S. Greg. l. 32

Mor. c. 16.

h Job. 40. 12.

Tentationis
initio occur-
rendum.

i Ps. 136. 9.

k Kn. 6. 18.

Vana cogi-
cationes
mortifican-
des.